

بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان در مسابقات بین‌المللی قرآن - 26 / فروردین / 1398

در حسینیه‌ی امام خمینی رحمه‌الله (۱)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الْإِطْيَبِيِّينَ
الْإِطْهَرِينَ الْمُنْتَجِبِينَ سَيِّمًا بِقِيَّةِ اللَّهِ فِي الْأَرْضِينَ.

اولاً خیلی خرسندم از اینکه یک بار دیگر، یک سال دیگر خداوند متعال این نعمت بزرگ را نصیب ما ایرانی‌ها کرد که در جمع برادران مسلمانان از کشورهای دیگر به ائس با قرآن بپردازیم. معنای مسابقات بین‌المللی قرآن، اجتماع جمعی از برادران مسلمان از نقاط مختلف دنیا بر گرد قرآن و محور قرآن است؛ این را باید قدر دانست. اولاً از دست‌اندرکاران این رویداد مطبوع و شیرین تشکر میکنیم - از سازمان اوقاف و دیگر دست‌اندرکاران - ثانیاً به همه‌ی حضار محترم، شرکت‌کنندگان محترم، بخصوص میهمانان که از کشورهای دیگر آمده‌اند، خوشامد عرض میکنیم.

آنچه مهم است، این است که ما قدر قرآن را بدانیم. قرآن فقط برای تلاوت کردن نیست؛ تلاوت قرآن مقدمه‌ی فهم قرآن و به دست آوردن معرفت قرآنی است؛ این را بایستی برای خودمان تأمین کنیم. اگر تلاوت، تلاوت درست و به جایی باشد، دو فایده‌ی مهم را باید به ما بدهد: یکی اینکه معنویت ما را، روح معنوی ما را تعمیق کند، عمق بیخشد. ما غرق در امور مادی هستیم؛ انسانها احتیاج دارند به توجه معنوی، به روح معنویت و این با تلاوت قرآن - اگر خوب تلاوت کنیم قرآن را - حاصل میشود. و دوم اینکه به فکر خودمان و اندیشه‌ی خودمان مدد برسانیم و آن را از معرفت قرآنی تغذیه کنیم؛ یعنی قرآن، هم در دل ما اثر میگذارد، هم در ذهن ما اثر میگذارد. اگر با قرآن مانوس بشویم، خیلی از مفاهیم حیات و زندگی برای ما روشن خواهد شد. کج‌روی‌ها، بدفهمی‌ها، یأسها، خیانت‌های انسانها به یکدیگر، دشمنی‌های انسانها با یکدیگر، ذلیل کردن انسان خود را در مقابل طواغیت عالم و امثال اینها، همه ناشی از دوری از قرآن است. قرآن، هم به ما معنویت میدهد، هم به ما معرفت میدهد.

قرآن کتاب سعادت بشر است بلاشک سعادت دنیا و آخرت. قرآن فقط برای سعادت آخرت نیست؛ سعادت دنیا را هم قرآن تأمین میکند. سعادت دنیا یعنی برخورداری از نعم الهی در این نشئه؛ این را با قرآن میشود تأمین کرد. میشود ملتها با قرآن، با عمل به قرآن عزت پیدا کنند، رفاه پیدا کنند، دانش پیدا کنند، قدرت پیدا کنند، وحدت و انسجام پیدا کنند، سبک زندگی شیرین پیدا کنند؛ اینها همه امور دنیوی است. آخرت هم که حیات معنوی و حقیقی و مستمر و ابدی است، با قرآن حاصل میشود. پس قرآن کتاب سعادت دنیا و آخرت است، به شرط آنکه ما به قرآن عمل بکنیم، ببینیم قرآن چه میگوید.

ببینید! موارد عمل نکردن به قرآن در بین ما امت اسلامی یکی دو مورد نیست و گرفتاری‌های ما هم ناشی از همینها است. مثلاً فرض بفرمایید قرآن درباره‌ی پیروان پیغمبر میفرماید: *أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا*؛ (۲) پس «أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ». بعضی از ما «أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ» را فراموش میکنیم، میگذاریم کنار. مثل چه کسانی؟ مثل همینهایی که در کشورهای اسلامی با آمریکا ساختند، با صهیونیست‌ها ساختند، خون فلسطینی‌ها را لگد کردند، حق فلسطینی‌ها را ضایع کردند؛ اینها «أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ» را

فراموش کردند و شدند نوکر کفار، شدند دنباله‌رو کفار، امربر کفار. الان بسیاری از سران کشورهای عربی از این قبیلند؛ اینها یک دسته‌اند. یک دسته‌ی دیگر هم «رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» را فراموش کرده‌اند، اختلافات بین مسلمانها را [به وجود می‌آورند]. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ : (۳) این را قرآن میگوید.

آن وقت اینها می‌آیند مؤمن بالله را، مؤمن بالقرآن را، مؤمن بالكعبه را، مؤمن بالقبله را تکفیر میکنند، میگویند کافر است؛ این «رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» فراموش میشود. وقتی «رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» نبود، جنگهای داخلی در کشورهای اسلامی راه می‌افتد؛ سوریه را ببینید، یمن را ببینید؛ الان بیش از چهار سال است که یمن دارد بمباران میشود؛ آن بمباران‌کننده کیست؟ کافر است؟ نه، یک مسلمانی است؛ بظاهر او هم مسلمان است اما به مسلمان رحم نمی‌کند. معنای «الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ» (۴) این است که به یک قسمت از قرآن [عمل میکنند]؛ اَفْتُوْمِنُونَ بِنِعْمِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِنِعْمِ؟ (۵) حالا خیلی از اینها که به هیچ چیز قرآن اعتقاد ندارند.

پس تلاوت قرآن مقدمه‌ی عمل است، مقدمه‌ی معرفت است، مقدمه‌ی آشنایی است. ما به سهم خودمان ببینیم در این عرصه‌ی عمل چه کار میتوانیم بکنیم. اولش این است که یاد خدا را فراموش نکنیم؛ بعد، این است که تقوای الهی را معیار کار خودمان قرار بدهیم؛ اینها کارهای آسان است، اینها کارهای ممکن است، اینها کارهای نشدنی نیست که بگوییم «چه جوری؟». به یاد خدا باشید: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا * وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَ أُصِيلاً : (۶) هر کاری انسان میخواهد بکند، به این فکر باشد که آیا این کار موافق رضای الهی است یا نیست؛ اگر احراز نکرد که مخالف رضای الهی است اشکالی ندارد، لکن مواظب باشد که مخالف رضای الهی نباشد؛ این ذکر الهی است. ذکر فقط به زبان نیست؛ توجه به این معنا، ذکر الهی است.

[بعد] تقوا؛ هدایت قرآن در اختیار افراد باتقوا است. معنای تقوا هم این است که مراقب خودمان باشیم؛ مراقب خودمان! مثل کسی که از یک جاده‌ی باریکی عبور میکند که اطرافش پرتگاه است، دو طرفش پرتگاه است؛ اینجا هر قدمی که برمیدارید، زیر پایتان را نگاه میکنید. «تقوا» در روایات تشبیه شده است به راه رفتن در منطقه‌ی خارزار؛ آن منطقه‌ای که پُر از خار است؛ میگویند اینجا مواظبید که این لباسهای شما یا مثل ما قبای بلندتان، عبای بلندتان یا شلوارتان به این خارها گیر نکند یا خار به پایتان فرو نرود؛ مراقبت میکنید. چطور مراقبید! تقوا یعنی این؛ یعنی مراقب باشید که در این خارزار عالم وجود و عالم ماده که از اطراف، خارها انسان را احاطه کرده‌اند، گیر نکنید. البته تقوا مراتبی دارد؛ مرتبه‌ی عالی‌اش مال آن کسانی است که از جانشان گذشتند. رحمت خدا، رضوان خدا بر آن شهید عزیزی (۷) که این کلمه را یاد ما داد که اگر از سیم خاردار نقس خودت گذشتی، میتوانی از سیم خاردار دشمن هم بگذری. رضوان خدا بر این شهیدان! خیلی چیزها یاد ما دادند.

الان همین حرکتی که شما در امداد به سیل‌زدگان خوزستان و دیگر مناطق می‌بینید، آموزش شهدای ما است؛ امروز حرکت عظیم مردم از سرتاسر کشور به سمت مناطق سیل‌زده یک پدیده‌ی عجیبی است؛ به این توجه دارید؟ حالا خوزستان یک جور، لرستان یک جور، ایلام یک جور، مازندران یک جور، گلستان یک جور؛ مردم، جوانها میروند آنجا و همراه با جوانهای خود آن محلها، با تنشان، با دستشان، با امکاناتشان، بعضی‌ها با پولشان، با جنسشان، با هدایایشان امداد میکنند؛ حرکت عظیمی راه افتاده؛ اینها در دنیا کم‌نظیر است. حالا در جاهای مختلف دنیا دستگاه‌های موظف مثل هلال‌احمرها یا مثلاً فرض کنید بعضی از بخشهای دولتی میروند و کارهایی میکنند اما [اینکه] آحاد مردم این جور سیل‌آسا حرکت کنند بروند، یک پدیده‌ی مهمی است؛ این درس شهدای ما است.

جوانهای عزیز! اغلب شماها جوانید، آن روزها را ندیده‌اید؛ در دهه‌ی ۶۰، در دوران دفاع مقدس، همین جور جوانها با شوق و ذوق حرکت میکردند، فداکارانه میرفتند؛ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ مَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا؛ (۸) عده‌ای شهید شدند، خوشا به حالشان! بعضی هم سلامت برگشتند. آنهایی که سلامت برگشتند، مراقب باشند سلامتشان را حفظ کنند؛ اینها آموزه‌ی قرآن است، اینها درس قرآن است که جوان را آن جور در آن میدان وارد کار میکند و انسان مؤمن را حرکت میدهد.

عزیزان من! با قرآن بیشتر اُنس بگیرید. آنچه من تأکید میکنم و توصیه میکنم، این است که با قرآن بیشتر اُنس بگیرید. این ذکر الهی و تقوایی که عرض کردیم، اگر برای ما حاصل بشود، آن وقت هدایت قرآنی هم برای ما آسان‌تر میشود؛ [چون] «هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ»؛ (۹) تقوا که بود، هدایت حتمی است؛ چون این قرآن، «هادی» بعضی و بعضی را «مُضِلُّ» (۱۰) [است]؛ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ؛ (۱۱) این جوری است که بعضی‌ها را از آن طرف میبرد، بعضی‌ها را هدایت میکند. هدایت مال متقین است. هر چه تقوا بالاتر باشد، هدایت روشن‌تر و بالاتر است؛ باید این را دنبال بکنیم.

خدا را شکر میکنیم که بحمدالله ملت ما به هدایت قرآنی اقبال کرده؛ یک روزی این جور نبود. در دوران طاغوت در کشور ما این خبرها نبود؛ این اُنس با قرآن، این لذت بردن از تلاوت قرآن، این سعی برای حفظ قرآن، این سعی برای فهمیدن مطالب قرآن، نبود. گاهی یک قاری‌ای هم آن وقت داشتیم که مثلاً فرض کنید قرآن را میخواند [اما] نمیفهمید؛ امروز الحمدالله جوانهای ما قرآن را میخوانند با فهم؛ میفهمند چه دارند میخوانند. این را روزبه‌روز باید تقویت کنیم، این حالت را روزبه‌روز باید تشدید کنیم.

بدانید که آنچه امروز دشمنان علیه جمهوری اسلامی به یک صورت، و علیه امت اسلامی به یک صورت -منتها ظهور دشمنی‌ها نسبت به جمهوری اسلامی بیشتر است- انجام میدهند، نقسهای آخر دشمنی دشمن نسبت به جمهوری اسلامی است. هر چه آنها سخت‌تر بگیرند، اراده‌ی ما قوی‌تر خواهد شد؛ هر چه آنها شدت عمل به خرج بدهند، ما قوی‌تر خواهیم شد. هر چه آنها نسبت به پایبندی ما به مفاهیم قرآنی و معارف قرآنی بیشتر عصبانی بشوند، به توفیق الهی تمسک ما به قرآن بیشتر خواهد شد. تمسک به قرآن، مایه‌ی سعادت ما است، مایه‌ی قوت ما است، مایه‌ی عزت ما است؛ و از خداوند متعال میخواهیم که این تمسک را روزبه‌روز در ما بیشتر کند و ما را به آن هدافی که قرآن برای ما معین کرده است برساند.

والسلام علیکم ورحمةالله و برکاته

- ۱) در ابتدای این دیدار، که در پایان سی‌وششمین دوره‌ی مسابقات بین‌المللی قرآن کریم برگزار گردید، حجت‌الاسلام سیدمهدی خاموشی (نماینده‌ی ولی‌فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه) گزارشی ارائه کرد.
- ۲) سوره‌ی فتح، بخشی از آیه‌ی ۲۹؛ «... بر کافران، سختگیر [و] با همدیگر مهربانند. آنان را در رکوع و سجود میبینی. فضل و خشنودی خدا را خواستارند...»
- ۳) سوره‌ی توبه، بخشی از آیه‌ی ۷۱؛ «و مردان و زنان باایمان، دوستان یکدیگرند...»
- ۴) سوره‌ی حجر، آیه‌ی ۹۱؛ «همانان که قرآن را جزء جزء کردند [به برخی از آن عمل کردند و بعضی را رها نمودند].»
- ۵) سوره‌ی بقره، بخشی از آیه‌ی ۸۵؛ «آیا شما به پاره‌ای از کتاب [تورات] ایمان می‌آورید، و به پاره‌ای کفر

می‌ورزید؟»

۶) سوره‌ی احزاب، آیات ۴۱ و ۴۲؛ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا را یاد کنید؛ یادی بسیار؛ و صبح و شام او را به پاکی بستایید.»

۷) شهید علی چیت‌سازیان

۸) سوره‌ی احزاب، بخشی از آیه‌ی ۲۳؛ «از مؤمنان مردانی هستند که به آنچه با خدا بر آن پیمان بستند [و آن ثبات قدم و دفاع از حق تا نثار جان است] صادقانه وفا کردند، برخی از آنان پیمانشان را به انجام رساندند [و به شرف شهادت نایل شدند] و برخی از آنان [شهادت را] انتظار می‌برند و هیچ تغییر و تبدیلی [در پیمانشان] نداده‌اند.»

۹) سوره‌ی بقره، بخشی از آیه‌ی ۲

۱۰) اشاره به بیتی از دفتر ششم مثنوی: «در بُی فرمود این قرآن ز دل / هادی بعضی و بعضی را مضل»

۱۱) سوره‌ی نحل، بخشی از آیه‌ی ۹۳